

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.091/2015/8.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a felszámoló által meghatalmazott Túróczi és Pócze Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Dr Medres Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű, valamint a dr. **V.D.** jogtanácsos által képviselt II. rendű alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt a Szombathelyi Törvényszéken 20.G.40.080/2012. számon indított perében, a Győri Ítéltábla Gf.II.20.153/2014/4. számú ítélete ellen a felperes által 38. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva megállapítja, hogy a felperes és az I. r. alperes között a **sz.-i** hrsz.-ú ingatlanokra vonatkozóan 2011. augusztus 31-én megkötött adásvételi szerződés érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására irányuló kereseti kérelem tekintetében a Kúria az elsőfokú bíróságot új tárgyalásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárás során a felperesnek 381.000 (háromszáznyolcvanegyezer) Ft költsége merült fel, a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illeték összege 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. r. alperes társaság **M.Gy.** és **M.Gy.-né** tulajdonában áll. A felperes társaság tulajdonosa **M.Gy.**, és ő volt az ügyvezetője is. A felperes tulajdonában állt, a **sz.-i** 9202/11-26 hrsz.-ú 16 ingatlan megvásárlásához a II. r. alperes nyújtotta - kölcsön útján - a vételárat, és ennek biztosítására 270 millió forint erejéig keretbiztosítéki jelzálogjogot alapítottak az ingatlanokon a II. r. alperes javára, továbbá határozott időtartamra vételi jog és elővásárlási jog is megillette a II. r. alperest.

2011. augusztus 31-én a felperes és az I. r. alperes adásvételi szerződést kötöttek az ingatlanokra. A szerződés szerint az I. r. alperes a II. r. alperessel szemben fennálló tartozása átvállalásával vállalta megfizetni a vételárat a felperesnek (3. pont). A felek a szerződés 3.2. pontjában úgy állapodtak meg, hogy a szerződés aláírása után eljárnak a II. r. alperesnél a tartozásátvállaláshoz való hozzájárulás érdekében. Az eljárás adatai alapján a II. r. alperes külön okiratban hozzájárult a tartozásátvállaláshoz.

A szerződésben a felek csupán megállapították, hogy az ingatlanok átruházása után ÁFA fizetési kötelezettség terheli a felperest - kivéve kettőt, ahol a vevőnek kellett a fordított ÁFA szabályok miatt az adót megfizetnie -, arról azonban nem rendelkeztek, hogy az I. r. alperes megfizetné az ÁFA összegét a felperes részére azon ingatlanok után, ahol a felperesnek kell befizetnie az ÁFÁ-t.

Az átruházást követően az I. r. alperes tulajdonjogát a földhivatal az ingatlanokra bejegyezte, az ingatlanokon az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett terhek fennmaradtak. Az I. r. alperes nem fizetett ÁFÁ-t a felperesnek, a felperes az ÁFÁ-t az adóhatóságnak nem fizette meg, de az I. r. alperes a számla alapján az ÁFÁ-t visszaigényelte az adóhatóságtól. Az I. r. alperes a visszaigényelt (általa a felperesnek meg nem fizetett) ÁFÁ-t részben az ingatlanok adásvétele után fizetendő illetékre, részben más tartozásaira fizette ki.

Az adásvételi szerződés megkötésének időpontjában a felperesnek az ingatlanokon kívül más vagyona nem volt és - a II. r. alperesen kívül - nem voltak hitelezői sem. Az adásvételi szerződés megkötésének pillanatában azonban a felperesnek 38.843.521 Ft ÁFA fizetési kötelezettsége keletkezett. Ennek részletekben való megfizetése engedélyezése iránt kérelmet terjesztett elő az adóhatóságnál 2011. november 25-én. A részletek megfizetéséhez az I. r. alperes vállalta kölcsön nyújtását a felperes részére. Miután az adóhatóság a kérelmet elutasította, a felperes és az I. r. alperes a kölcsönszerződést felbontotta.

Az adóhatóság 2011. október 25-én végrehajtási eljárást indított a felperessel szemben, majd annak eredménytelensége miatt 2012. április 26-án kezdeményezte a felperes felszámolását. A felszámolást 2012. augusztus 1-jén indította meg a bíróság, felszámolóként a **C. Kft.-t** rendelve ki.

A felszámolás során két hitelező jelentett be pénzkövetelés iránti igényt az adóssal szemben, az adóhatóság - elsősorban a meg nem fizetett ÁFA-ra -, másrészt a II. r. alperes a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 57. § (1) bekezdés f) pontjába sorolt 180.906 Ft összegre vonatkozóan.

A felperes keresetében - egyebek mellett - kérte a 2011. augusztus 31-én létrejött ingatlan adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozva, valamint a szerződéskötést megelőző állapot helyreállítását. Keresetét azzal indokolta, hogy az adásvételi szerződéssel az adós a teljes vagyonát elidegenítette, a vagyonsökkenéssel a hitelezői igények kielégítése megghiúsult. Az ÁFA fizetési kötelezettséget az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (ÁFA tv.). 55. § (1) bekezdése és 9. § (1) bekezdése szerint az ingatlan adásvételi szerződés keletkeztette, miután az ingatlanok birtokba adása a szerződéskötéskor megtörtént. Ezzel azonban egy jelentős, és mindkét szerződő fél által ismert hitelezői igény maradt kielégítetlenül. A felperes és az I. r. alperes ugyanazon személy befolyása alatt működő társaság, ezért a perben az I. r. alperes köteles bizonyítani a jóhiszemű eljárását [Cstv. 40. § (3) bekezdés].

Az alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását. Az I. r. alperes állította, hogy vagyonsökkenés nem következett be. Az ÁFA fizetési kötelezettség keletkezése és esedékessége eltér. A felperes az adóhatósághoz fizetési könnyítés iránti kérelmet nyújtott be, eredménytelenül. Az ÁFA-t úgy akarták kifizetni, hogy az I. r. alperes által visszaigényelt ÁFA-t fizetik be a felperes kötelezettségére. A felperes ÁFA fizetési kötelezettsége teljesítését azonban a részletfizetés iránti kérelem elutasítása és az hiúsította meg, hogy az I. r. alperes az általa visszaigényelt ÁFA-ból illetéket fizetett és a fennmaradó összeget más kötelezettségének kiegyenlítésére fordította. Álláspontja szerint a hitelezők kijátszása nem merülhet fel, mert a felperes vagyonából - átruházás hiányában - teljes egészében a II. r. alperes privilegizált hitelezői igényét kellett volna kielégíteni [Cstv. 49/D. § (1) bekezdés].

A II. r. alperes ellenkérelme szerint az adásvételi szerződés nem lehet fedezetelvonó, mert annak megkötésekor a felperessel szemben nem állt fenn semmilyen hitelezői követelés.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy megállapítható, miszerint a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott konjunktív feltételek közül kettő megvalósult, mivel a felszámolási kérelem beérkezését megelőző öt éven belül kötötte meg a felperes és az I. r. alperes a szerződést, továbbá az az adós aktív vagyonának csökkenését

eredményezte. Ugyanakkor az nem irányult a zálogjogosult hitelező kijátszására, a többi hitelezőre vonatkozóan pedig ez nem releváns, mert a felperes vagyona csak a II. r. alperes követelésének részbeni kielégítésére szolgált volna.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyta. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes már csak a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján tartotta fenn keresetét. E körben az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból a jogszabályoknak megfelelő érdemi döntést hozott, ítéletének indokolását azonban kiegészítette. Kifejtette, hogy a felperes a kereset helyes tartalma szerint azért támadta a szerződést, mert annak folytán a főkötelelemhez (ingatlan-átruházás a II. r. alperessel szemben fennálló eladói tartozás-átvállalás fejében) kapcsolódó járulékos kötelezettség, az adóhatóság felé fennálló ÁFA fizetési kötelezettség hiúsult meg. Álláspontja szerint azonban erre hivatkozással nem alapos a kereset és nem állnak fenn a csalárd ügylet feltételei sem.

Azt kellett vizsgálni, hogy az adóhatóság a keresettel támadott szerződés megkötésekor az utóbb felszámolás alá került adós hitelezőjének minősült-e, mivel a törvény csak a hitelezők kijátszására irányuló szerződés megtámadását teszi lehetővé. Hitelezőnek tekinthetők mindazok, akik a felszámolási eljárásban hitelezői igényt jelentettek be, és a felszámoló a követelésüket nyilvántartásba vette, valamint azok a személyek is, akiknek a Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pontja ca) alpontja szerint a felszámolás kezdő időpontjáig és a megtámadási időn belül jogerős és végrehajtható bírósági, hatósági határozaton alapuló, vagy az adós által elismert, nem vitatott követelésük áll fenn az adóssal szemben. Az adásvételi szerződés megkötésekor a felperes még nem állt felszámolás alatt és ekkor az adóhatóságnak az adóssal szemben sem jogerős határozaton alapuló, sem pedig elismert követelése nem volt.

Kiemelte, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi tényállások a Ptk. 203. § (1) bekezdésében foglalt fedezetelvonó szerződés speciális, a felszámolási vagyon védelmét szolgáló esetei. A speciális érvénytelítési kereset célja a hitelezők részére rendelkezésre álló aktív felszámolási vagyon védelme az annak fedezetét elvonó szerződésekkel és jogügyletekkel szemben. Ezért annak megítélésénél, hogy a NAV a keresettel támadott szerződés megkötésekor a felperes hitelezőjének minősült-e, alkalmazni kell a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011.(VI.15.) PK vélemény megállapításait is. A PK vélemény 3. pontja szerint a szerződés fedezetelvonó jellege megállapításához szükséges, hogy a szerződés megkötésének időpontjában a jogosultnak a kötelezettel szemben követelése álljon fenn, amelynek fedezetét a kötelezett el akarja vonni. A

követelésnek a fedezetelvonó szerződés megkötésekor tehát már léteznie kell.

A felperes ugyan helyesen hivatkozott az ÁFA törvény 55. § (1) bekezdésére, azonban a szerződés megkötésekor a NAV adókövetelésére vonatkozó alanyi joga még nem került az érvényesíthetőség állapotába. Az adót akkor még nem szabta ki, és az amiatt sem vált esedékessé, mert a felperes fizetési könnyítés iránti kérelmet nyújtott be. Miután a NAV nem rendelkezett a felperessel szemben bírósági úton érvényesíthető követeléssel, ezért nem minősült a felperes hitelezőjének. Emiatt a felperes csalárd ügylet jogcímén, a NAV kijátszására irányuló szándékra hivatkozással, eredménnyel nem támadhatja meg az adásvételi szerződést.

Feltételezésnek minősítette, hogy az adásvételi szerződés megkötésének hiányában a felperes felszámolási eljárásában a NAV ÁFA követelése kielégítést nyerhetett volna. Úgy ítélte meg, helyesen érvelt a II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében azzal, hogy a felszámolói ingatlanértékesítés esetén a fordított ÁFA fizetési kötelezettség [ÁFA tv. 142. § (1) bekezdés g) pont] a felszámolót a NAV hitelezői igénye bejelentése nélkül terhelné, ÁFA-alany vásárlása esetén pedig ez a kötelezettség a vevőt és nem az adóst terheli. Az adásvételi szerződés hiányában a felszámolási eljárásban a II. r. alperest a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése szerinti privilegizált hitelezői igény illette meg, hitelezői követelése pedig meghaladta az ingatlanok értékét.

Azt is megállapította, hogy hiányzott a felperes csalárd szándéka és az I. r. alperes rosszhiszeműsége. A rendelkezésre álló bizonyítékok azt támasztották alá, hogy a felperest a szerződéskötéskor nem motiválta csalárd, a hitelezők kijátszására irányuló szándék, ezért az I. r. alperes rosszhiszemű magatartása sem merülhetett fel. A szerződésben a felek szabályozták részben az eladót, részben pedig a vevőt terhelő ÁFA fizetési kötelezettséget (2. pont). A felperes az őt terhelő ÁFA megfizetése érdekében részletfizetési kérelmet terjesztett elő, és kölcsönszerződést is kötött az I. r. alperessel. Ezek a körülmények nem a NAV kijátszására, hanem az ÁFA megfizetésére irányuló szándékot támasztották alá.

A felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a jogszabályoknak megfelelő döntés meghozatalát, illetve a jogerős ítélet - elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályú - hatályon kívül helyezését és az elsőfokú (vagy másodfokú) bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Kérte az alperesek egyetemleges marasztalását a költségeiben.

A kérelem indokolásában kiemelte, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja megállapításához szükséges négy feltételből kettőt mind a két bíróság megállapíthatónak ítélte.

A jogerős ítélet szerint az adóhatóság érdeksérelmét kell vizsgálni. A felperes álláspontja szerint azonban fogalmilag kizárt, hogy a felperes a jogügylet megkötésekor felszámolás alatt álljon, illetve téves az ítéletátlának az a kiindulási pontja, mely a Cstv. 3. § (1) bekezdés ca) pontjára hivatkozik. Ez utóbbi ugyanis a fizetéseképtelenség megállapítása tekintetében határozza meg, mely hitelező igénye szolgálhat annak alapjául.

Egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megtámadáshoz az szükséges, hogy annak a hitelezőnek a követelése, akinek a fedezetét elvonták, már a jogügylet létrejöttékor létezzen. Az igény érvényesíthetőségének a fedezetelvonás megállapítása iránti per megindításakor kell fennállnia.

A felszámolási eljárásokra alkalmazva az 1/2011. (VI.15.) PK vélemény megállapításait kifejtette, hogy a per megindításához a felszámolásban hitelezővé vált személy fedezetének elvonására lehet sikerrel hivatkozni. Az adóhatóság követelése létezett a kereset benyújtásakor, s maga a hivatkozott PK vélemény is azt mondja ki, hogy a követelésnek ugyan a fedezetelvonó szerződés megkötésekor léteznie kell, az azonban nem szükséges, hogy a követelés ekkor már lejárt, esedékes követelés legyen. Elegendő, ha a követelés a fedezetelvonás megállapítása iránti per megindításakor van az igény állapotában, vagyis akkorra válik esedékessé, lejárttá.

Kiemelte, hogy az ingatlanoknak a felszámolás során történt értékesítése esetén az adóhatóság ÁFA követelése mindenképpen megtérült volna, mert a zálogtárgy értékesítéséből befolyt bruttó vételárból a felszámolónak az ÁFA-t az adóhatósághoz be kell fizetnie. Az adóhatóság igénye tehát mindenképpen megelőzné a II. r. alperes igényét, a jogügylet által az adóhatóság valóban hátrányt szenvedett.

A Cstv. 40. § (3) bekezdésében foglalt rosszhiszeműség vélelme megdöntése tekintetében kiemelte, hogy a másodfokú ítéletben e körben írtak csak azt igazolják, a felek tudtak arról, hogy adófizetési kötelezettségük van. Az ügyvezető tanúvallomásában elmondta, hogy az I. r. alperes által nyújtott kölcsönből és úgy képzelte el az adó megfizetését, hogy az adóhatóság méltányosságból részletfizetést engedélyez. A felperes álláspontja szerint azonban ez az előadás nem volt alkalmas a rosszhiszeműség vélelmének kétséget kizáró megdöntésére. Rámutatott, hogy az I. r. alperesnek legalább a visszaigényelt ÁFA-t, vagy az illetékfizetés után megmaradt összeget el kellett volna különítenie, ez azonban nem történt meg. Az ingatlanok eladása után felszámított ÁFA - a visszaigénylés folytán mintegy „többlet-bevételként” - az I. r. alperesnél maradt, azt a felperestől az adóhatóság hiába követeli. Felvetette, hogy a megállapodással a felek szándéka esetleg kifejezetten ilyen helyzet előidézése, az adófizetési kötelezettség kijátszása lehetett.

Az I. r. alperes jogi képviselője bejelentette, hogy az I. r. alperes 2015. október 27-től felszámolás alá került, felszámolója az **A.** Kft.

A II. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján, s megállapította, hogy az az alább kifejtett okokból jogszabálysértő.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján előterjesztett kereset esetében vizsgálni kell - ahogyan azt a jogerős ítélet is helytállón tartalmazta -, hogy a keresettel támadott szerződés a törvényben meghatározott időtartamon belül került-e megkötésre; a szerződés az adós vagyonának csökkenését eredményezte-e; az adós szándéka a hitelező(k) kijátszására irányult-e; a szerző fél rosszhiszemű volt-e, azaz a csalárd szándékról tudott, vagy kellő gondosság mellett arról tudomást szerezhetett.

A jogerős ítélet szerint nem volt vitás, hogy a kereset a törvényben meghatározott időtartamon belül kötött szerződést támadta, továbbá, hogy az adós vagyonának csökkenését eredményezte. Ezzel a megállapítással a Kúria is egyetért.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján a Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított kereset esetén a felek jogügyletének konkrét hitelezői követelések kijátszására kell-e irányulnia, azaz a kijátszandó igénynek már akkor fenn kell-e állnia, amikor a felek a jogügyletet megkötik, továbbá fenn kell állnia a kereset benyújtásának időpontjában, vagy pedig a jogügylet megkötése után keletkező, de a jogügylet miatt ki nem elégíthető hitelezői igényekre is alapozható a kereset?

A jogerős ítélet az 1/2011. (VI.15.) PK véleményből kiindulva arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak a hitelezői igénynek, amelynek kijátszására hivatkozással a felszámolás megindulását követően a keresetet benyújtják, már léteznie kell a szerződés megkötésekor, sőt nem csak léteznie kell, hanem az érvényesíthetőség állapotába is kell kerülnie erre az időpontra ahhoz, hogy annak jogosultja kijátszott hitelezőnek minősüljön.

A Kúria - értelmezve a hivatkozott PK vélemény rendelkezéseit - megállapította, hogy a PK vélemény a Ptk. 203. §-ában szabályozott fedezetelvonó szerződéssel kapcsolatos jogalkalmazási kérdések tekintetében vizsgálta a Cstv. 40. § (1) bekezdés a)-c) pontjai alapján indítható pereket, meghatározva a két perfajta közötti

kapcsolatot. Nem értelmezte azonban a Cstv. 40. § (1) bekezdése a)-c) pontja szerinti megtámadási perek tartalmát és feltételeit.

A PK vélemény 12. pontja szerint „a Ptk. 203. §-ában és a Cstv. 40. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott tényállási elemeknek egyaránt megfelelő fedezetelvonó jogügylet a kötelezett (adós) felszámolásának kezdő időpontja után, csak a Cstv. 40. §-ának speciális rendelkezései alapján támadható meg.”

Ez a megállapítás azonban nem jelenti azt, hogy csak és kizárólag a Ptk. 203. §-a szerinti feltételek fennállása esetén lehetne a Cstv. 40. §-a szerinti megtámadási kereseteket előterjeszteni. A PK vélemény csak abban a kérdésben foglal állást, hogy ha mind a két perfajta tényállási elemeinek megfelelne a fedezetelvonó jogügylet, akkor - a felszámolás megindulása miatt - csak a Cstv. 40. §-a szerint indítható a per. A két perfajta fedezetelvonó jellegéből azonban nem következik az, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti perek esetében is ugyanazokat a feltételeket kellene a bíróságnak vizsgálnia, mint a Ptk. 203. §-a szerinti kereset elbírálására esetén. Ennek oka az, hogy részben más a két keresetben kérhető jogkövetkezmény, részben pedig eltér a két kereset célja. A Ptk. 203. §-a szerinti perben a hitelező a hatálytalanság jogkövetkezményeként önmagának kívánja biztosítani a követelése keletkezésekor még létező fedezetből való kielégítést, míg a Cstv. 40. §-a szerinti perekben az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződés vagy más jognyilatkozat érvénytelensége esetén a vagyonnak az adós vagyonába valamennyi hitelező érdekében történő visszaszerzése a cél, valamennyi, a felszámolási eljárásban hitelezői igényként bejelentett követelés kielégítési alapjának megteremtése, növelése érdekében.

A kifejtettek alapján a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében a „hitelező vagy hitelezők” kifejezés alatt nem csak azokat a hitelezőket kell érteni, akiknek a követelése már fennállt a vagyoncsökkenést eredményező szerződés vagy jognyilatkozat megtételekor, hanem a felszámolási eljárásban figyelembe veendő összes hitelező érdeke védendő, valamennyiük tekintetében vizsgálandó a magatartás. A kereset megalapozottsága esetén ugyanis nem csak annak a hitelezőnek a követelése kielégítésére kerülhet sor, akinek a követelése esetleg már fennállt a szerződés megkötésekor, hanem az érvénytelenség miatt a vagyontárgy visszakerül a felszámolási vagyonba és ez a vagyon a törvény kielégítési sorrendre vonatkozó szabályainak megfelelően kerül szétosztásra a hitelezők között.

A Kúria álláspontja szerint a negyedik feltétel fennállása körében kell vizsgálni és értékelni azt, a felek tudták-e, vagy kellő gondosság esetén tudhatták-e a szerződésük megkötésekor, hogy a fennálló, vagy később keletkező esetleges hitelezői igények elől vonják el az adós vagyonát.

A Kúria nem ért egyet a jogerős ítéletben kifejtett azzal az

állásponttal, hogy a szerződésben az adóról való rendelkezés, a részletfizetés iránti kérelem, illetve az I. r. alperessel kötött kölcsönszerződés (amely nem ment teljesedésbe) tényei alapján az alperesek megdöntötték a Cstv. 40. § (3) bekezdésében írt rosszhiszeműség vélelmét.

A felperes és az I. r. alperes ugyanis tisztában voltak azzal, hogy a felperes - teljes vagyonának az I. r. alperesre való átruházásával - vagyontalanná válik, és nem lesz képes a jövőben keletkező tartozásait kiegyenlíteni. Tisztában voltak azzal is, hogy az ügylettel adófizetési kötelezettség keletkezik, hiszen ezt a szerződésben is rögzítették. Nem fogadható el a volt ügyvezető védekezése arra vonatkozóan, hogy az I. r. alperestől származó kölcsönből akarta kifizetni az általános forgalmi adót. Az ÁFA tv. szerint (55. §, 61. §) ugyanis az ÁFA körbe tartozó gazdálkodó szervezetek tekintetében - ha nem fordított ÁFÁ-ról van szó -, az eladónak kell befizetnie az általános forgalmi adót az adóhatósághoz, ugyanakkor ezt az adót a nettó vételárral együtt ki kell számlázni a vevő felé, és a vevőnek az ÁFÁ-val növelt bruttó vételárat kell megfizetnie az eladó részére. A felek által hivatkozott megoldás esetén tehát az I. r. alperesnek nem kölcsönt kellett volna adnia az ÁFA kifizethetőségéhez a felperesnek, hanem a bruttó vételár részeként meg kellett volna fizetnie az adót a felperes részére. A felek a vételárat a II. r. alperes tartozásának átvállalásával rendezték, ez tekinthető nettó vételárnak, ugyanakkor a felperest terhelő általános forgalmi adónak megfelelő összeget a vevő I. r. alperesnek meg kellett volna fizetnie a felperes részére.

Miután a felperes és az I. r. alperes is gazdálkodó szervezet, tisztában kellett lenniük az általános forgalmi adó fizetési kötelezettség szabályaival, ezért az ügyvezető által előadottak nem döntötték meg az I. r. alperes rosszhiszeműségének vélelmét.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a keresettel támadott jogügylet tekintetében a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételek fennállnak, a felek között az ingatlanokra vonatkozóan 2011. augusztus 31-én kötött adásvételi szerződés érvénytelen.

A Kúria a fent kifejtett indokokra tekintettel a jogszabálysértő ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva, a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján, közbenső ítélettel megállapította az adásvételi szerződés érvénytelenségét.

Figyelemmel azonban arra, hogy a felek közötti szerződés érvénytelensége esetére, annak jogkövetkezményei alkalmazása tekintetében - eltérő jogi álláspontja miatt - az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást, a Kúria a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 8. pontjában foglaltak szerint az elsőfokú bíróságot az érvénytelenség jogkövetkezményei alkalmazása tekintetében új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A közbenső ítéletben a Kúria csak megállapította az érvénytelenséget, a marasztalás jogkövetkezményei keretében kell rendelkezni a II. r. alperessel szembeni kereseti kérelemről.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapos volt, azonban a Kúria a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján a közbenső ítéletben csak megállapította az eljárásban felmerült költséget, annak viseléséről az eljárás folytatásának eredményeként született új határozatban kell rendelkezni.

A felperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, s rögzítette az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdése alapján az felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték összegét is.

Budapest, 2016. január 25.

dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke, dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. bíró